

Plan- og
Landdistriktsstyrelsen

Dato
29.11.23

Høringsnotat vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om testcentre for store vindmøller ved Høvsøre og Østerild (Mulighed for færre, men højere vindmøller ved Testcenter Høvsøre) og tilhørende miljø- og habitatkonsekvensvurdering

Indledning

Udkastet til lovforslag har været i offentlig høring i perioden fra den 23. juni 2023 til den 17. august 2023. Miljø- og habitatkonsekvensvurderingen har været i offentlig høring fra den 2. juni 2023 til den 17. august. Materialerne har i samme perioder været offentliggjort på Høringsportalen.dk.

By-, Land- og Kirkeministeriet har modtaget 137 høringssvar fra offentligheden med substantielle bemærkninger. Der er modtaget 132 høringssvar fra borgere. Der er derudover modtaget høringssvar fra følgende foreninger og organisationer: Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Ornitologisk Forening, Fjaltring-Trans Beboerforening, Green Power Denmark og Dansk Erhverv.

Det følger af den politiske aftale af 14. september 2023 om *Udmøntning af delelement i aftale om Gode rammevilkår for forsøgsmøller af 15. december 2021 – tilpasning af Høvsøre Testcenter*, at der skal indføres en testcenterbonus ved de nationale vindmølletestcentre.

Der er derfor gennemført en supplerende høring i perioden 28. september 2023 til 12. oktober 2023 over et supplement til udkast til forslag til lov om ændring af lov om testcentre for store vindmøller ved Høvsøre og Østerild (Mulighed for færre, men højere vindmøller ved Testcenter Høvsøre) vedr. den foreslåede testcenterbonusordning.

Der er modtaget 9 høringssvar fra offentligheden i den supplerende høring, herunder fra Lemvig Kommune, Green Power Denmark, Landdistrikternes Fællesråd og Fjaltring-Trans Beboerforening samt 5 borgere.

Nedenfor behandles høringssvarene fra de to høringsperioder.

Bemærkninger fra offentligheden i høringsperioden 28. september-12. oktober 2023

Nedenfor gennemgås de væsentligste bemærkninger til supplementet til lovforslaget vedr. testcenterbonus.

Kompensation til naboer og lokalsamfund

Lemvig Kommune bemærker, at VE-bonusordningen for produktionsmøller omfatter boligen inden for 8 gange møllehøjden, mens testcenterbonusen kun omfatter boliger inden for 4,5 gange møllehøjden. Det påpeges i øvrigt, at opkøbsordningen efter VE-loven er inden for 6 gange møllehøjden, mens man giver tilbuddet til ejendomme indenfor 4,5 gange møllehøjden ved Testcenter Høvsøre. Derudover bemærkes, at opstilling af vindmøller på testcentre heller ikke omfattes af grøn pulje, som øvrige vindmøller. Lemvig Kommune opfatter på den baggrund ordningerne ved testcentre som lempeligere end for øvrige møller.

Lemvig Kommune ønsker bidrag til klimacenteret Klimatorium.

Green Power Denmark tilkendegiver, at de bakker op om testcenterbonus-ordningen for naboer ved Testcenter Høvsøre, herunder at den omfatter de allernærmeste naboer, er skattefri og ikke modregnes i eventuelle offentlige ydelser samt at den reguleres i testcenterloven. De er dog ikke enige i, at den skal udstrækkes til Testcenter Østerild, hvor der ikke sker ændring og der dermed er snert af lovgivning med tilbagevirkende kraft.

Landdistrikternes Fællesråd bemærker, at de generelt foreslår, at 15 pct. af energianlæggenes årlige produktionsværdi i anlæggets levetid, fordeles mellem naboer, lokalsamfund og kommune. Heraf bør naboer kompenseres mindst dobbelt så meget som i dag. Af resten bør halvdelen fordeles til kommunen og den anden målrettes en lokal fond.

Lemvig Kommune og Landdistrikternes Fællesråd bemærker, at de tidligere besluttede udstillings- og formidlingssteder ved testcentret i Høvsøre består af en tom bygning/et madpakkehus som i øvrigt ofte er aflåst.

Fjaltring-Trans Beboerforening, Else Buhl, Mona Henriksen og Anders Bune bemærker, at de mener beløbet på 7000 kr. om året bør være højere, særligt når de øvrige ordninger foreslås forhøjet til 9000-14 000 kr. Derudover foreslås, at der ligesom øvrige ordninger for vindmøller, bør gælde inden for en afstand på 8 gange møllehøjden.

Fjaltring-Trans Beboerforening foreslår, at der betales til grøn pulje ved opstilling. Værditabsordningen bør være som for alle andre. Derudover bør der etableres en lokal fond, der styres af den lokale beboerforening.

Arne Bredahl Sax-Kristensen og Steffen-Malik Høegh ønsker, at man generelt sikrer en nabokompensation i form af gratis el.

Kommentar

Det bemærkes samlet til ovenstående høringssvar, at den primære funktion for prototypevindmøllerne på de nationale testcentre er at afprøve og udvikle nye vindmølletyper, ikke at producere og sælge strøm, som er formålet for produktionsvindmøller. En produktionsmølle er opsat i mere end 25 år, hvor der sælges strøm og derfor er en fast omsætning. På testcentre er der tale om udviklingsaktiviteter for prototypevindmøller, der løbende gennemgår tilpasninger og fysiske ændringer som led i testforløb med henblik på udvikling af ny vindmølleteknologi, og hvor prototypen typisk kun står 1-3 år på testcenteret, før en ny opstilles. Der er dermed ikke en fast elproduktion fra en permanent opstillet vindmølle på testcentre, der svarer til produktionen fra produktionsmøller. Samtidig er der afvejet, at kompensationsordninger øger testudgifterne og at man i udformning af en kompensationsmodel dermed skal sikre, at den sådan model ikke forringer incitamenterne til at udvikle og teste møller i Danmark og dermed modvirker testcentrenes formål.

Grundet disse forskelle mellem prototypevindmøller og produktionsvindmøller, har der indtil nu ikke været en ordning om kompensation af naboer til testcentre, som det f.eks. kendes fra VE-

lovens regler om VE-bonus, der gælder for produktionsvindmøller. Samtidig anerkendes det politisk, at naboer til vindmøller ikke oplever forskel på almindelige landvindmøller og testcentrenes prototypevindmøller. Det har derfor været et selvstændigt fokus at fastsætte kompensation i testcenterloven afpasset testcentrenes formål. Kompensationstiltaget med testcenterbonus er derfor tilpasset, så den aktuelt påtænkte kompensation vil udgøre et fast årligt beløb på 7.000 kr. til naboerne inden for 4,5 gange møllehøjden, der ikke afhænger af den ujævne elproduktion. Herved giver ordningen en forudsigelighed om udbetalingens størrelse for naboerne ved testcenteret, som ikke eksisterer ved VE-bonus, der afhænger af produktion og elpriser.

Det er By-, Land- og Kirkeministeriets vurdering, at den foreslåede ordning grundet disse forskelle mellem prototypevindmøller og produktionsvindmøller ikke er direkte sammenlignelig med VE-lovens regler om VE-bonus, men at den foreslåede ordning bl.a. afspejler en passende og proportional kompensation til naboer til testcenteret.

Testcenterbonusordningen er udstrakt til også at gælde ved Testcenter Østerild med henblik på at stille naboer til begge de nationale testcentre ens.

Ift. klimacentret Klimatorium i Lemvig Kommune, bemærkes det, at dette blev støttet med 3 mio. kr. årligt på finansloven i perioden 2019-2022, og støtten er videreført med en bevilling på 3 mio. kr. i 2023 på finansloven 2023. Det er derfor ikke behandlet i forbindelse med ændring af testcenterloven. Derudover fremgår det af den finanslovsaftale, der blev indgået den 27. november 2023, at Klimatorium også får et tilskud på 3 mio. kr. i 2024.

Af politisk aftale af 15. marts 2017 om etablering af yderligere testpladser til prototypevindmøller ved Østerild og Høvsøre fremgår det, at aftalekredsen ønsker, at der i samarbejde med DTU og Lemvig Kommune aktivt skal arbejdes for at forbedre og udvikle formidlings- og udstillingsaktiviteter ved Høvsøre Testcenter, til gavn for lokalområdet, turister m.m. Der er i dag etableret en bygning til besøgscenter ved Høvsøre Testcenter, og DTU er i gang med at udvikle en udstilling til besøgscenteret. Der har været enighed mellem Lemvig Kommune og DTU om, at der skal være et attraktivt besøgscenter på Høvsøre Testcenter, som dog er skaleret efter en forventning om, at der ikke vil være et stort besøgstal. By-, Land- og Kirkeministeriet vil kontakte DTU med henblik på at sikre, at udstilling og adgang til besøgscenteret afstemmes i dialog med Lemvig Kommune.

Nedlæggelse af boliger og vindmøller

Landdistrikternes Fællesråd foreslår, at der kan ske omplacering af boliger i det åbne land. Hvis der skal opkøbes ejendomme i det åbne land, bør der kunne udlægges nye byggeretter til boliger i det åbne land andre steder i lokalområdet, hvor der i den forbindelse skabes større afstand til testcentrene.

Landdistrikternes Fællesråd anbefaler dertil, at der sker lokal inddragelse og opstilles krav om, at de nærmeste naboer og lokalråd bliver en aktiv part i processen om testcentrene for store vindmøller. Den nye proces, hvor der eksproprieres eller opkøbes ejendomme, har skabt frustration i lokalområdet.

Fjaltring-Trans Beboerforening og Anders Bune bemærker, at de fortsat mener, at man skal undgå ekspropriation ved at fastholde møllehøjden som den er, eller dispensere fra afstandskravet jf. en ordning ved Testcenter Østerild.

Fjaltring-Trans Beboerforening bemærker, at der på de lokalt-ejede vindmøller er tinglyst en ret-tighed om, at 2 % af overskuddet skulle gå til kulturelle og bosætningsfremmende tiltag i Fjaltring og Trans. Ved ekspropriation af møllerne skal denne forpligtelse overtages af Testcenter Høvsøre.

Kommentar

Ift. omplacering af boliger i det åbne land vurderes det, at Lemvig Kommune har de planlægningsmæssige muligheder for at sikre byudvikling omkring Fjaltring. Lemvig Kommune har i Lemvig Kommuneplan 2021-2033 bl.a. udpeget et udviklingsområde omkring Fjaltring, der ligger i kystnærhedszonen, hvilket giver Lemvig Kommune større adgang til at planlægge for udvikling af landsbyen samt give tilladelse til anlæg svarende til de generelle regler i landzone.

Ift. lokal inddragelse har der været en inddragelsesproces, hvor både miljøkonsekvensvurderingen om tilpasningen og lovforslaget om tilpasning af Testcenter Høvsøre har været i offentlig høring. Der er desuden blevet afholdt et borgermøde i lokalområdet den 22. februar 2022 og den 22. juni 2023, hvor borgerne havde mulighed for at udtrykke deres synspunkter. Disse synspunkter og indkomne høringssvar er behandlet bl.a. i afgrænsningsudtalelsen og dette høringssnotat.

Ift. forespørgsel om at dispensere fra afstandskravet, så ekspropriation undgås, bemærker By-, Land- og Kirkeministeriet, at det er forudsat i lovgrundlaget for de nationale testcentre, at afstandskravet i vindmølleplanlægningsbekendtgørelsen vil skulle overholdes ved opstilling af vindmøller på testcentrene, herunder også i bemærkningerne til lovforslaget om tilpasning til Testcenter Høvsøre. Der er tidligere ved Testcenter Østerild givet dispensation fra støjkravene i en sag, hvor der var særlige personlige omstændigheder for en beboer i en eksproprieret bolig.

Ift. de lokalt-ejede møller ved Fjaltring, vil det afhænge af den faktiske støjemission fra testcenteret, om og hvornår møllerne konkret skal nedlægges. Det bemærkes, at der ikke som konsekvens af tilpasningen i sig selv bliver behov for ekspropriation af møllerne, der sker mod fuld erstatning og efter ekspropriationskommissionens afgørelse.

Bemærkninger fra offentligheden i høringsperioden 23. juni-17. august 2023

Nedenfor gennemgås de væsentligste bemærkninger til konkrete emner i udkast til lovforslag og tilhørende miljø- og habitatkonsekvensvurdering.

Der er uafhængigt af høringen i øvrigt foretaget yderligere supplerende forklaringer, uddybninger og korrektioner i lovforslaget i forhold til høringsudkastet.

Generelt om tilpasningen af Testcenter Høvsøre

Høringen viser generelt opbakning til den grønne omstilling og vindmøller, herunder behovet for at teste vindmøller på testcentrene. Der udtrykkes samtidig fra flere sider bekymring for den negative påvirkning for berørte naboer og natur, hvilket adresseres under de konkrete emner.

Dansk Erhverv og Green Power Denmark finder lovændringen positiv, idet den understøtter en fremtidssikring af Testcenter Høvsøre. Med forøgelsen af tiphøjden til 275 meter på de enkelte testpladser kan Testcenter Høvsøre spille en rolle i en årrække endnu, og dermed være med til at fastholde Danmarks førende position på vindmølleområdet. På den baggrund hilses ændringen velkommen.

Green Power Denmark bemærker desuden, at de nuværende testcentre i Høvsøre og Østerild har været centrale i at sikre Danmarks position som grønt foregangsland på vindområdet, og testcentrene er en hovedårsag til, at fabrikanternes udviklingsafdelinger er placeret – og bibeholdes – i Danmark. Såfremt ændringen af Høvsøre ikke blev gennemført, kunne det have alvorlige konsekvenser for den danske vindmøllebranches muligheder for at teste prototypevindmøller, og dermed konsekvenser for både eksportmuligheder og danske arbejdspladser. De vindmøller, som opstilles i testcenteret, vil desuden efter serieproduktionen er igangsat fortrænge drivhusgasudledninger globalt, og de danske testcentre er dermed med til at understøtte den grønne omstilling globalt.

Green Power Denmark bemærker derudover, at det er positivt, at det fremgår af lovforslaget, at det kan have positive konsekvenser for landdistrikterne, idet vindmøllebranchen genererer arbejdspladser uden for hovedstadsområdet.

Fjaltring-Trans Beboerforening bemærker, at Fjaltring har været pionerlandsby på vindmølleområdet og den grønne omstilling. Beboerne har af flere omgange været med til at rejse anpartsejede vindmøller. Beboerne er således tilhængere af vindmøller og også indforstået med, at der skal forskes i udviklingen af vindmøller. Foreningen bemærker dog, at de ikke mener, at der er fremtidsperspektiver i Testcenter Høvsøre, fordi fremtidens møllehøjder på 400-500 meter ikke vil kunne opnås.

Kommentar

Det bemærkes samlet til ovenstående høringssvar, at formålet med tilpasningen af Testcenter Høvsøre er at imødekomme det aktuelle behov for flere pladser til test af højere og større vindmøller i Danmark. Der vurderes at være et behov for hurtig justering af den nationale testkapacitet som et strategisk vigtigt led i at understøtte den fortsatte teknologiudvikling. Teknologiudviklingen skal understøtte muligheden for at effektivisere vindmøllerne og skal dermed understøtte mulighederne for at realisere den ønskede udbygning med vedvarende energi, som også skal bidrage til, at Danmark når i mål med de nationale klimamålsætninger. I Danmark er udbygning af vedvarende energikilder såvel på havet som på land i form af solceller og landvindmøller et afgørende element, der kan levere billig, grøn energi hurtigt i årene fremover.

Test af prototypevindmøller er en vigtig del af fødekæden i denne udbygning, og det er af afgørende betydning for vindmøllebranchen, at der er tilstrækkelig rummelighed på de testpladser, der findes i Danmark. Med en tilpasning af det eksisterende Testcenter Høvsøre til fem testpladser til møller på op til 275 meter, udnyttes den eksisterende infrastruktur til at sikre, at der de næste 5-10 år findes egnede testpladser, der kan imødekomme branchens aktuelle behov for flere pladser til test af højere og større vindmøller og der vurderes ikke at være alternative løsninger til at sikre dette formål.

Det øgede behov for samlet set 20 testpladser for højere og større prototypevindmøller i Danmark medfører, at eventuelle yderligere mulige placeringer af testfaciliteter p.t. undersøges. Der screenes for placeringsmuligheder til et eventuelt tredje nationalt testcenter med 6-8 testpladser til vindmøller på op til 450 meters højde, som særligt er relevant for havvindmøller. Hvis det senere besluttet at etablere et tredje testcenter, vil det bidrage til at sikre et mere langsigtet behov, men det er ikke en alternativ løsning på det aktuelle behov de næste 5-10 år.

Samlet giver disse høringssvar ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Nedlæggelse af boliger

Fjaltring-Trans Beboerforening og 129 høringssvar fra borgere, herunder borgere i lokalområdet, tilkendegiver, at de er imod yderligere tilpasninger af Testcenter Høvsøre som medfører, at beboelsejendomme skal eksproprieres i lokalområdet ved Fjaltring. I høringssvarene udtrykkes generelt en opbakning til den grønne omstilling og vindmøller, men samtidig tilkendegives en bekymring for den betydning ekspropriationer af beboelsejendomme har for de mennesker, der berøres, og for udviklingen af lokalsamfundet i Fjaltring, herunder muligheden for at tiltrække nye beboere til området. Her henvises både til frygt for nye ekspropriationer, der gør tilflytning mindre attraktivt, og nedlæggelse af boliger, der medfører et faldende antal boliger, hvilket også hæmmer mulighederne for tilflytning, men også genhusning af eksproprierede. Der er et ønske om, at der tages mere hensyn til Fjaltring som landsby og dens beboere, så der kun kan udvides, hvis det kan ske gennem frivilligt opkøb.

Fjaltring-Trans Beboerforening og en række borgere nævner i høringssvarene, at de 8 ejendomme, der er omfattet af den særlige overtagelsesordning, er under trussel for kommende ekspropriationer.

Fjaltring- Trans Beboerforening, DN og DOF, Doris Munch, Inger Skov og Kim Lundkvist, Annelise Wang Jensen, Sanne Lundblad, Anders Bune, Gunnar Gregersen, Michael Kjær, Mathilde Skræddergaard foreslår konkret, at man søger at undgå nedlæggelse af boliger ved at fastholde møllehøjden på den nordlige mølle på 190 meter.

DN og DOF foreslår ligeledes, at man søger at undgå nedlæggelse af boliger enten ved at fastholde møllehøjden på den nordlige mølle på 190 meter eller ved at reducere antallet af møller.

Jens Bentzen foreslår, at man nedlægger den nordligste mølle.

Else Bentzen foreslår, at testcenteret lægges et sted, hvor mennesker ikke skal flytte.

Arne Bredahl Sax-Kristensen ønsker, at der ved ekspropriation sker dobbelt-beløbs-erstatning, og at man generelt sikrer en nabokompensation i form af gratis el.

Kommentar

Det bemærkes, at DTU har oplyst, at en fastholdelse af møllehøjden på den nordligste standplads på 190 m, så ekspropriationer ikke er nødvendige, vil gøre pladsen uegnet til test af nye prototype-vindmøller inden for meget kort tid og dermed påvirke testcentrets samlede rentabilitet i negativ retning. Yderligere reduktion af antallet af standpladser på Testcenter Høvsøre vil betyde, at industriens behov for testpladser skal søges imødekommet et andet egnet sted i Danmark, hvilket ligeledes må forventes at ville indebære behov for ekspropriation af boliger.

Det bemærkes, at testcenterloven indeholder en særlig overtagelsesordning, hvorefter naboer inden for en vis afstand til de to vindmølletestcentre kan anmode DTU om at købe deres ejendom til en pris svarende til den offentlige ejendomsvurdering fratrukket udbetalt værditabsbetaling. Overtagelsesordningen gjaldt også ved den seneste tilpasning af testcentrene i 2018, og den omfattede naboer i en afstand af 1.500 meter ved Testcenter Østerild og 900 meter ved Testcenter Høvsøre, jf. lovens § 15, stk. 6. Med det udkast til lovforslag, der er i høring, foreslås overtagelsesordningen udvidet ved Høvsøre, så flere naboer kan vælge at gøre brug af den. Det følger således af lovforslagets § 1, nr. 10, at det vil være naboer inden for en afstand af op til 1.250 meter, der vil kunne gøre brug af ordningen, hvis de ønsker det.

Den foreslåede justering af ordningen vil forventeligt indebære, at 8 nye beboelsesejendomme vil blive omfattet af ordningen – og derfor kan vælge at anmode DTU om at overtage deres ejendom på de vilkår, der følger af lovens § 15, stk. 6-12. Opgørelsen af de 8 ejendomme inkluderer ikke de to ejendomme, som forudsættes eksproprieret. Muligheden i den særlige overtagelsesordning er en ret for naboer, der fremsætter krav om værditab, og det er frivilligt, om de ønsker at gøre brug af den.

Ekspropriation foretages af en uafhængig ekspropriationskommission, og ekspropriation kan ifølge grundlovens § 73 kun ske mod fuld erstatning. Andre typer nabokompensationsordninger kan aftales politisk og fastsættes i testcenterloven.

Samlet giver disse høringssvar ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Nedlæggelse af vindmøller

Anna Lise og Egon Bjerrum frygter, at ændringen af Testcenter Høvsøre vil medføre, at en opsat mølle ved deres landejendom Torsmindevej 27 skal nedtages.

Kommentar

Det bemærkes, at den omtalte mølle antageligvis er en del af en lokalt-ejet vindmøllepark på fire eksisterende produktionsvindmøller beliggende mellem testcenteret og landsbyen Fjaltring. I rapportens støjberegninger forudsættes det, at disse produktionsmøller syd for Fjaltring er nedlagt,

idet der er hjemmel hertil i det gældende lovgrundlag for testcenteret, jf. testcenterloven § 15, stk. 3. Produktionsmøllerne syd for Fjaltring indgår derfor ikke i beregningerne og fremgår ikke på kort. Det vil dog afhænge af den faktiske støjemission fra testcenteret, om og hvornår produktionsmøllerne konkret skal nedlægges. Det bemærkes, at der ikke som konsekvens af tilpasningen i sig selv bliver behov for ekspropriation af møllen. Det vil kun være, hvis der udvikler sig yderligere støjfølsom arealanvendelse ved Fjaltring. Det er Lemvig Kommune, der fører tilsyn med, om støjgrænserne overholdes.

Høringssvaret giver ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Arter og natur

Mikkel og Annemette Winther, Henrik Bram, Lise Faurschou Hastrup, Barbara Mauritsen, Karl Lisby, Ulla Madsen og Jørgen Ø. Lisby ønsker, at man undgår påvirkning af natur eller dyreliv.

DN og DOF bemærker ift. miljøvurderingen af Natura 2000-området, at man medregner påvirkningen af arealer på vandfladen ud for den sydlige mølle tilstrækkeligt, og at der mangler bedre data for fortrængning og kollision ikke mindst for de nattrækkende fugle samt kollisioner med de mange bardunerede målemaster, som nu yderligere rykkes tættere på Natura 2000-området.

DN, DOF, Fjaltring-Trans Beboerforening og Knud Munch, bemærker, at beskrivelsen af naturområdet mod nord uden for Natura 2000 er mangelfuld, herunder ift. arter som rørdrum, rørhøg, bæver, padder og den stærkt beskyttede birkemus.

Kommentar

Det bemærkes, at der vil være en påvirkning af natur eller dyreliv, men at der kun er identificeret moderate påvirkninger af beskyttede naturtyper og fugle, hvoraf nogle af påvirkningerne kan afhjælpes ved afværgende tiltag, og andre ikke kan afhjælpes.

Den moderate påvirkning på udpegningsarter af fugle i fuglebeskyttelsesområde F38 er ikke i overensstemmelse med målsætningen i Natura 2000-planen. Den foreslåede tilpasning vurderes derfor at nødvendiggøre en fravigelse i medfør af habitatdirektivets art. 6, stk. 4, herunder iværksættelse af foranstaltninger, der kan kompensere for påvirkningen af levesteder og ynglende og rastende fugle i fuglebeskyttelsesområdet, således at integriteten af området samlet set ikke tager skade, heller ikke i en overgangsperiode. Bemærkninger til de kompensierende foranstaltninger adresseres nedenfor.

Hvad angår påvirkningen af arealer på vandfladen ud for den sydlige mølle, så er påvirkningszonerne beregnet som 1,6 gange vindmøllens totalhøjde, hvilket almindeligvis vurderes at være en forsigtigt sat forstyrrelsesafstand ved store vindmøller. Dette areal omfatter ikke vandfladen ud for den sydligste mølle.

Det bemærkes, at påvirkningen som følge af kollisioner med bardunerede målemaster vurderes på baggrund af erfaringer og overvågning fra bl.a. overvågningsprogrammet ved Østerild, da der ikke foreligger data, der gør det muligt at beregne for Testcenter Høvsøre. De to testcentre vurderes på dette punkt sammenlignelige.

Beskrivelserne af de forskellige arters forekomst i området ved testcenteret er beskrevet ud fra feltundersøgelser, granskning af en række eksisterende kilder samt levestedsvurderinger i felten, idet der har været fokus på beskyttede arter. Alle de nævnte arter er omtalt og behandlet i miljø- og habitatkonsekvensrapporten, dog ikke med speciel fokus på den nordlige del af testcenteret, der med birkemus som eneste (mulige) undtagelse ikke synes at være af særlig betydning for disse arter. Dele af naturområdet mod nord synes at rumme potentielt egnede levesteder for birkemus. De

aktiviteter, der med tilpasningen af testcenteret ligger nord for Ramme Å, påvirker dog ikke områder, der vurderes at have værdi for birkemus. Der redegøres for dette i miljø- og habitatkonsekvensrapporten. For odder er der udarbejdet projektspecifikke afværgeforanstaltninger i form af faunapassage i området mod nord, så negativ påvirkning af arten undgås.

Samlet giver disse høringssvar ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Natura 2000 - Kompenserende foranstaltninger

Dansk Jægerforbund bemærker, at de ønsker, at udlægning af erstatningsnatur foregik på en sådan måde, at erstatningsnaturen var fuldt etableret når anlægsarbejdet i testområdet påbegyndes. Herved har fuglene, som området etableres til fordel for, en mulighed for at anvende områderne når behovet opstår - altså ved en eventuel fortrængning som følge af anlægsarbejdet i testområdet. Det bør med andre ord prioriteres som det første i projektet at igangsætte etablering af erstatningsnatur for at sikre, at områderne opnår en tilfredsstillende karakter og kvalitet hurtigst muligt.

DN og DOF roser den planlagte naturkompensation for påvirkede fuglearter ved Indfjorden, men bemærker, at det ikke er nok, fordi man bør indtænke en ordentlig kompensation for den tidligere reduktion af Natura 2000 området i 2018, der påvirkede ande- og vadefugle, men hvor kompensati- onen var utilstrækkelig. Her foreslås at etablere et vådområde med strandeng og rørskov beliggende mellem Thorsmindevej og Høvsørevej. Dette projekt ville kompensere for fortrængning af rørdrum, rørhøg, og ynglende ande- og vadefugle.

Kommentar

Det bemærkes, at de kompenserende foranstaltninger i form af et nyt vådområde udløses af forstyrrelser og reduceret egnethed af levesteder som følge af den øgede møllehøjde på den sydligste mølleplacering i driftsfasen for testcenteret og ikke i anlægsfasen. Vurdering af timing og omfang af kompensation sker iht. EU-Kommissionens vejledning om omfang og timing af kompensationsforanstaltninger (2019). Der er for vådområdets rørskovsareal til rørhøg og rørdrum vurderet, at det vil tage nogle år at udvikle vanddækkede tagrørsskove, som er krav til levesteder for rørdrum og rørhøg. Dermed kan det ikke antages, at resultatet af kompensationen vil være funktionsdygtigt, når driftsfasen indtræder på testcenteret. I disse tilfælde skal der kræves overkompensation for de tab, der er indtrådt i mellemtiden.

Der er derfor taget udgangspunkt i et kompensationsforhold på mere end 1:2, der gør, at når vådområdet efter nogle år er fuldt funktionsdygtigt, så er det sikret, at det samlede areal af egnet levested for rørdrum og rørhøg er større end før påvirkningen fra tilpasningen. Det stilles som forudsætning til den driftsansvarlige på testcenteret, at det påtænkte vådområde anlægges umiddelbart efter en lovvedtagelse, hvorved det vurderes, at udviklingen af rørskov vil være undervejs.

For svømmeænder vurderes anlagte arealer med karakter af lysåben græsdomineret strandeng at kunne udgøre et egnet raste- og fourageringsområde efter 12-15 måneder. Her er taget udgangspunkt i et kompensationsforhold mellem 1:1 og 1:2.

Hvad angår svaner og gæs forventes det tabte raste- og fødesøgningsareal kompenseret 1:1 gennem erstatning af de påvirkede levesteder med udpegning af ca. 35 ha. landbrugsarealer i tillæg til Natura 2000-området. Det konkrete omfang og karakteren af denne kompenserende foranstaltning skal fastlægges endeligt og udføres forud for, at højden på den sydlige mølle øges og målemaster placeres længere mod vest.

Ved udvidelsen af Testcenter Høvsøre i 2018 gennemførte man ligeledes en kompensation for fortrængning af svaner og gæs, hvor man udpegede ca. 37 ha. til beskyttede landbrugsarealer i tillæg til Natura 2000-området. I henhold til habitatdirektivets art. 6, stk. 4, blev EU-Kommissionen orienteret om de gennemførte kompenserende foranstaltninger. Kompensationsarealet fra 2018 er

fortsat af tilsvarende beskaffenhed, og det lægges til grund, at det virker efter hensigten og udgør et egnet levested for rastende svaner og gæs, som er beskyttet af udpegningsen til Natura 2000-området. Der er derfor med dette tiltag allerede kompenseret for tilstedeværelsen af en testvindmølle med en højde på op til 200 meter indenfor Natura 2000-området, og der skal for så vidt angår fortrængning alene kompenseres for den øgede påvirkning, som den nye tilpasning kan medføre. Med hensyn til valg af område til compensation, er der i miljø- og habitatkonsekvensvurderingens bilag 5 redegjort for, at der er udfordringer med bl.a. oversvømmelsesrisiko ved området ved Thorsmindevej og Høvsørevej, der gjorde, at det blev fravalgt som et samlet kompensationsprojekt for rørdrum, rørhøg og svaner, gæs og svømmeænder.

Samlet giver disse høringssvar ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Lyspåvirkning

Fjaltring- Trans Beboerforening, Ulla Marie Pedersen, Sanne Lundblad, Pelle Henningsen, Anders Bune, Nikolai Heath Sørensen, Kjær Andreasen og Ellen Schou, Michael Andersen, Søren Nordlyng og Heidi Bjerrum nævner ønsket om, at lyspåvirkning fra testcenterets lysafmærkning mindskes.

Green Power Denmark bemærker, at der er en mindre sproglig forvirring på lovforslagets side 48, hvor det i første afsnit fremgår, at den eksisterende lysmarkering ikke vil blive ændret. Umiddelbart efter i samme afsnit fremgår det, at ændringen vil være ubetydelig. Det er ud fra teksten uklart, om der sker en mindre ændring eller ej.

Kommentar

Det bemærkes samlet til ovenstående høringssvar, at det efter enighed i aftalekredsen indgår i lovforslag til ændring af testcenterloven, at DTU skal undersøge muligheden for at få dispensation fra lysmarkeringskrav fra Trafikstyrelsen, herunder f.eks. ved etablering af radarstyret lysmarkering af Testcenter Høvsøre, med henblik på at mindske lysgener især om natten.

Lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 8 om lyspåvirkning er justeret på baggrund af høringssvaret.

Bemærkningerne giver ikke i øvrigt anledning til ændring af lovforslaget.

Værditabsordning

Dansk Erhverv og Green Power Denmark bemærker vedr. værditabsordningen, at evt. konsekvenser for berørte ejendomme som udgangspunkt vil skulle bedømmes ud fra, hvorvidt ejendommens værdi ændres ved, at tiphøjden øges med 75 m, og at antallet af møller samtidig reduceres med to. Det er tvivlsomt, om disse ændringer har indflydelse på ejendommens værdi.

Kommentar

Det bemærkes, at det er Taksationsmyndigheden, der træffer afgørelse om værditabets størrelse på baggrund af en individuel vurdering heraf.

Samlet giver disse høringssvar ikke anledning til ændring af lovforslaget.

Bemærkninger fra berørte myndigheder i høringsperioden 23. juni-17. august 2023

Der er til miljø- og habitatkonsekvensvurdering modtaget høringssvar fra følgende berørte myndigheder: Miljøstyrelsen, Vejdirektoratet, Banedanmark og Energistyrelsen

Miljøstyrelsen har forespurgt til supplerende redegørelse for påvirkningen af hav og vandmiljø ved grundvandssænkning, anlæg af overkørslen over Ramme Å og af vådområdet. Derudover stilles en række opklarende spørgsmål til landskabskapitlet. Endeligt er stillet en række opklarende spørgsmål

til landskabskapitlet, vurderingen af bilag IV-arter, herunder flagermus og strandtudse, samt de kompenserende foranstaltninger.

Kommentar

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har på baggrund af Miljøstyrelsens høringssvar og i dialog med Miljøstyrelsen indarbejdet en række supplerende forklaringer, uddybninger og korrektioner i lovforslaget, herunder særligt i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 8 og 9.

Vejdirektoratet og Banedanmark har forespurgt til påvirkningen af det offentlige vejnet i forbindelse med særtransporter.

Kommentar

Det bemærkes, at det er DTU, der som driftsansvarlig på testcentrene, indgår i dialog om og er ansvarlig for evt. permanente ændringer på det offentlige vejnet, der i fremtiden vurderes nødvendige for at sikre vindmølleproducenternes særtransporter. Miljøvurderingen omfatter det kendte behov for midlertidige tilpasninger til særtransporter, og forespørgslen giver derfor ikke anledning til ændringer af lovforslaget.

Energistyrelsen noterer sig, at vurderingen af de miljø- og habitatmæssige konsekvenser af en tilpasning af Testcenter Høvsøre følger op på Energistyrelsens anbefaling i forsøgsmølleanalyse og har forespurgt til enkelte tal i klimakapitlet.

Kommentar

Forespørgslen giver ikke anledning til ændringer af lovforslaget.